

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
до проекту наказу Міністерства фінансів України
«Про затвердження Порядку інформаційного обміну щодо реєстрації
фінансового гаранта, її призупинення, поновлення, анулювання, іншої
інформації, необхідної для здійснення нагляду та контролю за виконанням
фінансовим гарантом умов надання статусу фінансового гаранта»

I. Визначення проблеми

З метою імплементації положень Конвенції про процедуру спільного транзиту від 20 травня 1987 року (далі – Конвенція) та Конвенції про спрощення формальностей у торгівлі товарами від 20 травня 1987 року відповідно до зобов'язань України, закріплених Угодою про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами (далі – Угода), та впровадження електронної транзитної системи для електронного обміну даними між митними органами України при режимі спільного транзиту прийнято Закон України від 12.09.2019 № 78-ІХ «Про режим спільного транзиту та запровадження національної електронної транзитної системи» (далі – Закон № 78).

Закон № 78 встановлює основні засади організації та здійснення режиму спільного транзиту товарів митною територією України, порядок і умови переміщення таких товарів підприємствами митною територією України в режимі спільного транзиту, здійснення митних формальностей, зокрема й в частині застосування механізму гарантування сплати митного боргу, застосування спеціальних транзитних спрощень та інші особливості здійснення операцій режиму спільного транзиту.

Відповідно до Закону № 78 суб'єктам господарювання в Україні буде забезпечено можливість використання режиму спільного транзиту для переміщення товарів під митним контролем митною територією України до набрання чинності для України Конвенцією.

Згідно зі статтею 19 Закону № 78 переміщення товарів митною територією України в режимі спільного транзиту здійснюється за умови надання суб'єктом режиму митному органу фінансової гарантії забезпечення сплати митного боргу, що може виникнути щодо товарів, поміщених у режим спільного транзиту.

Таке забезпечення може надаватися суб'єктом режиму шляхом надання митному органу індивідуальної гарантії або у разі отримання спеціального транзитного спрощення – загальної фінансової гарантії, загальної фінансової гарантії зі зменшенням розміру забезпечення базової суми, звільнення від гарантії.

Фінансові гарантії у формі документа фінансового гаранта видаються фінансовими гарантами, внесеними до реєстру фінансових гарантів. Реєстр фінансових гарантів веде Держмитслужба.

Статтею 29 Закону № 78 визначено умови надання статусу фінансового гаранта.

Оцінку виконання умов, визначених статтею 29 Закону № 78, здійснює Держмитслужба. Підтвердження виконання фінансовими установами (банками, страховими компаніями) умов, визначених пунктами 2, 6 і 7 частини другої та пунктом 1 частини четвертої цієї статті, здійснює Національний банк України за запитом Держмитслужби.

Довідково: підтвердження виконання страховими компаніями вищезазначених умов здійснює Національний банк України після введення в дію Закону України від 12.09.2019 № 79-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функцій із державного регулювання ринків фінансових послуг».

Відповідно до частини п'ятої статті 29 Закону № 78 Держмитслужба здійснює нагляд та контроль за виконанням фінансовим гарантом умов надання статусу фінансового гаранта, а Національний банк України у разі виявлення невиконання умов надання статусу фінансового гаранта невідкладно інформує про це Держмитслужбу.

Реалізацію зазначених вимог Закону № 78 можливо здійснити шляхом прийняття наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку інформаційного обміну щодо реєстрації фінансового гаранта, її призупинення, поновлення, анулювання, іншої інформації, необхідної для здійснення нагляду та контролю за виконанням фінансовим гарантом умов надання статусу фінансового гаранта» (далі – проект наказу).

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни		+
Держава	+	
Суб'єкти господарювання*	+	

* Питому вагу суб'єктів малого підприємництва зазначити неможливо, оскільки проблема однаково впливає на всіх суб'єктів господарювання незалежно від рівня доходу.

Врегулювання зазначеного питання не може бути здійснено за допомогою: ринкових механізмів, оскільки такі питання регулюються виключно нормативно-правовими актами;

чинних регуляторних актів, оскільки їх редакція не дає змоги реалізувати вимоги Закону № 78.

II. Цілі державного регулювання

Проект наказу підготовлено з метою реалізації положень статті 29 Закону № 78.

Затвердження порядку визначить механізм обміну інформацією між Держмитслужбою та Національним банком для цілей проведення оцінки відповідності фінансових установ умовам надання статусу фінансового гаранта, реєстрації фінансового гаранта, її призупинення, поновлення та анулювання, обміну іншою інформацією, необхідною для здійснення нагляду та контролю за виконанням фінансовим гарантом умов надання статусу фінансового гаранта.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Альтернативні способи досягнення цілей державного регулювання:

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	Прийняття проекту наказу, яким врегульовуються питання інформаційного обміну щодо реєстрації фінансового гаранта, її призупинення, поновлення, анулювання, іншої інформації, необхідної для здійснення нагляду та контролю за виконанням фінансовим гарантом умов надання статусу фінансового гаранта
Альтернатива 2	Відсутність регулювання, тобто неприйняття проекту наказу

Слід відзначити, що альтернативного способу досягти визначених у розділі II цього аналізу регуляторного впливу цілей державного регулювання, ніж прийняття проекту наказу не існує.

2. Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Іміджеві вигоди високі, оскільки прийняття нового регуляторного акта надасть можливість виконувати зобов'язання, взяті Україною в рамках Угоди. Прийняття регуляторного акта надасть можливість: 1) запровадити механізм реєстрації фінансового гаранта, її призупинення, поновлення, анулювання; 2) запровадити обмін інформацією між Держмитслужбою та Національним банком України,	Додаткові витрати відсутні. Виконання вимог регуляторного акта здійснюватиметься в межах витрат, передбачених на утримання існуючих у структурі Держмитслужби та Національного банку України підрозділів.

	<p>необхідною для здійснення нагляду та контролю за виконанням фінансовим гарантом умов надання статусу фінансового гаранта;</p> <p>3) запровадити процедуру моніторингу відповідності фінансового гаранта умовам надання статусу фінансового гаранта;</p> <p>4) визначити підстави для прийняття рішення про призупинення, поновлення та анулювання реєстрації фінансового гаранта.</p> <p>Кінцевою метою приєднання України до Конвенції є створення наскрізного контролю за транзитними переміщеннями між країнами учасницями Конвенції, створення умов для міжнародного застосування фінансових гарантій, виданих фінансовими гарантами на митній території України.</p>	
Альтернатива 2	Відсутні	<p>Залишається чинне законодавство без змін.</p> <p>Не виконуються зобов'язання, взяті Україною в рамках Угоди.</p>

3. Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Прямого впливу на сферу інтересів громадян немає.

4. Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Дія проекту наказу поширюється на фінансові установи (банки, страхові компанії), що претендують на отримання статусу фінансового гаранта, та фінансові установи, яким надано статус фінансового гаранта відповідно до Закону № 78.

За інформацією, розміщеною на вебсайті Національного банку України, в Україні налічується така кількість фінансових установ:

банків – 74 (станом на 01.11.2020);

страхових компаній – 215 (станом на 01.10.2020).

Питому вагу суб'єктів великого, середнього та малого підприємництва зазначити неможливо, оскільки проблема однаково впливає на всіх суб'єктів господарювання незалежно від рівня доходу.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	<p>Ураховуючи положення Угоди, в найближчі роки Україна приєднається до Конвенції.</p> <p>Приєднання до Конвенції матиме переваги для фінансових гарантів, оскільки забезпечить можливість фінансовим установам, які відповідають умовам надання статусу фінансового гаранта, надалі надавати такі фінансові гарантії суб'єктам господарювання для застосування на митній території Європейського Союзу та інших країн-учасниць Конвенції, що відповідно збільшує можливості для розширення бізнесу та отримання додаткового прибутку.</p>	<p>Додаткові витрати суб'єктів господарювання, пов'язані з реалізацією вимог проекту наказу, відсутні.</p>
Альтернатива 2	Відсутні.	<p>Відсутність перспектив приєднання до Конвенції та відповідно можливості розширення бізнесу в частині надання фінансових гарантій суб'єктам господарювання для застосування на митній території Європейського Союзу та інших країн-учасниць Конвенції.</p>

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	4	Альтернатива 1 дозволяє повністю досягнути поставлених цілей державного регулювання без додаткових витрат для суб'єктів господарювання та держави.
Альтернатива 2	1	Альтернатива 2 не дозволяє досягнути поставлених цілей державного регулювання та може призвести до неможливості

		практичної реалізації положень статті 29 Закону № 78.
--	--	---

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	<p>Високі.</p> <p>Прийняття регуляторного акта забезпечить можливість виконати зобов'язання, взяті Україною в рамках Угоди.</p> <p>Кінцевою метою приєднання України до Конвенції є створення наскрізного контролю за транзитними переміщеннями між країнами-учасницями Конвенції, створення умов для міжнародного застосування фінансових гарантій, виданих фінансовими гарантами на митній території України.</p>	Відсутні.	Найкраща із запропонованих альтернатив, оскільки забезпечує можливість досягнути поставлених цілей державного регулювання, та є вигідною як для суб'єктів господарювання, так і для держави в цілому.
Альтернатива 2	Відсутні.	<p>1. Не узгоджується з положеннями чинного законодавства та може призвести до неможливості практичного застосування положень Закону № 78 щодо надання статусу фінансового гаранта та надання митним органам фінансових гарантій у формі документа фінансового гаранта.</p> <p>2. Невиконання зобов'язань України в рамках Угоди.</p>	Є найгіршою, оскільки на відміну від альтернативи 1 не забезпечує можливості досягнення поставлених цілей державного регулювання.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

1. Механізм дії регуляторного акта

Основним механізмом для розв'язання визначеної проблеми є прийняття проекту регуляторного акта та фактична реалізація його положень.

Проектом регуляторного акта передбачається визначити механізм обміну інформацією між Держмитслужбою та Національним банком України для цілей проведення оцінки відповідності фінансових установ умовам надання статусу фінансового гаранта, реєстрації фінансового гаранта, її призупинення, поновлення та анулювання, обміну іншою інформацією, необхідною для здійснення нагляду та контролю за виконанням фінансовим гарантом умов надання статусу фінансового гаранта.

2. Організаційні заходи впровадження регуляторного акта в дію

Для впровадження цього регуляторного акта в дію необхідно забезпечити:

- інформування громадськості про вимоги регуляторного акта шляхом його оприлюднення в засобах масової інформації та на офіційному вебсайті Мінфіну;

- доопрацювання відповідного програмного забезпечення Держмитслужби.

Ризику впливу зовнішніх факторів на дію регуляторного акта немає.

Досягнення цілей не передбачає додаткових організаційних заходів.

Можлива шкода у разі очікуваних наслідків не прогнозується.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Проект наказу не встановлює додаткових вимог чи обов'язків для суб'єктів господарювання, а лише визначає порядок реалізації законодавчо встановленої вимоги, передбаченої частиною дев'ятою статті 29 Закону № 78. Для впровадження та виконання вимог регуляторного акта органи виконавчої влади, суб'єкти господарювання не нестимуть додаткових витрат.

Тест малого підприємництва (М-тест) не проводився, оскільки суб'єкти малого підприємництва додаткових витрат на виконання регулювання не зазнають та будуть в однакових умовах з іншими суб'єктами підприємництва.

Виконання вимог регуляторного акта буде забезпечено існуючими у структурі Держмитслужби та Національного банку України підрозділами та здійснюватиметься в межах витрат, передбачених на їх утримання.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Термін дії є обмеженим, оскільки відповідно до пункту 1 розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Закону № 78 зазначений Закон набирає чинності через шість місяців з дня, наступного за днем його опублікування, та діє до набрання чинності для України Конвенцією.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

1. Додаткових надходжень до держбюджету та місцевих бюджетів не передбачається, оскільки норми регуляторного акта не запроваджують нових податків і зборів (обов'язкових платежів).

2. Дія акта поширюється на фінансові установи (банки, страхові компанії), що претендують на отримання статусу фінансового гаранта, та фінансові установи, яким надано статус фінансового гаранта відповідно до Закону № 78.

3. Не передбачається додаткових витрат коштів та часу суб'єктів господарювання.

Доопрацювання відповідного програмного забезпечення Держмитслужби для реалізації положень проекту наказу сприятиме скороченню часу та витрат фінансових установ на подання документів в електронній формі, ніж на їх подання у паперовій формі.

4. Не передбачається додаткових витрат коштів та часу платників податків.

5. Рівень поінформованості фінансових установ високий. Проект регуляторного акта розміщено на офіційному вебсайті Мінфіну (<https://www.mof.gov.ua/>) та після прийняття буде опублікований в офіційних джерелах.

6. Як показники результативності розглядатимуться:

1) кількість заяв про реєстрацію фінансового гаранта, поданих фінансовими установами;

2) кількість випадків надання статусу фінансового гаранта за заявами фінансових установ;

3) кількість випадків отримання Держмитслужбою від Національного банку України інформації:

- за запитами щодо підтвердження виконання фінансовою установою умов, визначених пунктами 2, 6 і 7 частини другої та пунктом 1 частини четвертої статті 29 Закону № 78;

- за фактами виявлення невиконання фінансовим гарантом умов, визначених пунктами 6 і 7 (для страхових компаній) частини другої та пунктом 1 частини четвертої статті 29 Закону № 78;

4) кількість випадків:

- призупинення реєстрації фінансового гаранта;

- поновлення реєстрації фінансового гаранта;

- анулювання реєстрації фінансового гаранта.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта здійснюється шляхом обробки та аналізу інформації, наявної в Держмитслужбі та отриманої від Національного банку України.

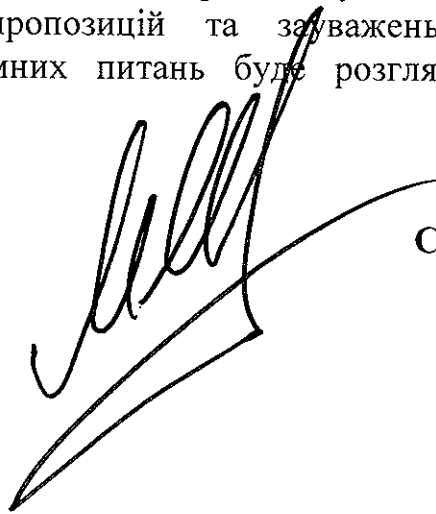
Базове відстеження результативності акта буде здійснюватися через рік після набрання чинності цим актом шляхом аналізу статистичних даних.

Повторне відстеження результативності акта буде здійснюватися через два роки з дня набрання ним чинності.

Виконавець із заходів відстеження – Держмитслужба.

У разі надходження пропозицій та зауважень щодо вирішення неврегульованих або проблемних питань буде розглядатись необхідність внесення відповідних змін.

Міністр фінансів України

Сергій МАРЧЕНКО